

Utvecklingen av pensionen och den disponibla inkomsten - svar på regeringsuppdrag 2024

April 2024 | PUBLIKATION

Erik Ferm och Tommy Lowén | VER 2024-146

Denna rapport utgör Pensionsmyndighetens svar på regeringens uppdrag i 2024 års regleringsbrev om att ta fram uppgifter om typfallsmått i enlighet med redovisningen föregående år.

Innehåll

Sammanfattning

1 De olika typfallen

2 Utvecklingen av de disponibla inkomsterna 2015–2027

2.1 Typfall 1: Garantipensionären

2.1 Typfall 2: Den genomsnittliga kvinnan

2.3 Typfall 3: Den genomsnittliga mannen

2.4 Typfall 4: Pensionären med relativ hög inkomst

2.5 Typfall 5: Det sammanboende pensionärsparet

3 Sammanfattning av typfallen

4 Allmänt om den ekonomiska utvecklingen

Bilaga 1 Antaganden

Bilaga 2 Typfallens inkomster i löpande och fasta priser

Typfall 1: Garantipensionären

Typfall 2: Den genomsnittliga kvinnan

Typfall 3: Den genomsnittliga mannen

Typfall 4: Pensionären med relativt hög inkomst

Typfall 5a: Det sammanboende paret - make 1

Typfall 5b: Det sammanboende paret - make 2

Sammanfattning

Rapporten visar hur pensionen och de disponibla inkomsterna har utvecklats under de senaste tio åren för fyra exempel på ensamstående pensionärer, alla 74 år under 2024, samt för ett exempel på ett sammanboende hushåll där den ena är 74 år och den andra 74 år eller äldre. De fem pensionärshushållen har alla under perioden 2015–2024 fått en real ökning av den disponibla inkomsten, det vill säga inkomst efter skatt och bidrag. Ökningen har i fasta priser varit mellan 7 och 20 procent, med en högre real utveckling av den disponibla inkomsten i exemplen för ensamstående med relativt lägre pensionsinkomster. Utvecklingen för pensionärerna i rapporten kan jämföras med utvecklingen för den arbetande befolkningen och med hela befolkningen. En

person yngre än 66 år som fortfarande är kvar i arbetslivet, och som har en lön motsvarande medianlönen samt en löneutveckling motsvarande genomsnittet i samhället, har samma disponibla inkomst 2024 som personen hade 2015 i fasta priser. Genomsnittsökningen av den disponibla inkomsten för hela befolkningen har varit cirka 6 procent under perioden 2015 till 2024.

Exempelpersonerna, eller de så kallade typfallen, som redovisas i rapporten är; (1) ensamstående pensionär med enbart garantipension, (2) ensamstående kvinnlig pensionär med en genomsnittlig pension för kvinnor i 74 års ålder, (3) motsvarande för en genomsnittlig manlig pensionär i 74 års ålder, (4) en ensamstående pensionär, 74 år, med relativt hög allmän pension och (5) ett sammanboende par där ena är 74 år, och där hushållets disponibla inkomst motsvarar snittet för sammanboende pensionärer. Samtliga typfall antas ha en genomsnittlig bostadskostnad för ensamstående, respektive sammanboende, och inga övriga inkomster eller förmögenheter som påverkar ett eventuellt bostadstillägg.

Under 2022 och 2023 har inflationen kraftigt överstigit lönernas utveckling och reallönerna har därmed fallit. Garantipensionen följer inflationen, inkomstpensionen följer inkomsterna minus förskottet på 1,6 procent. Därmed har inkomsterna för pensionärer med garantipension utvecklats bättre än inkomsterna för pensionärer med enbart inkomstpension. Garantipensionen har utöver indexeringen med prisutvecklingen höjts av riksdagen vid två tillfällen sedan 2020. I tabell 1 nedan presenteras utvecklingen av de disponibla inkomsterna för typfallen under olika tidsperioder och under prognosperioden fram till 2027. Även ett arbetande typfall, yngre än 66 år, med medianinkomst finns med i tabellen samt hur den genomsnittliga disponibla inkomsten utvecklats för hela befolkningen.

Tabell 1 Utvecklingen av den reala disponibla inkomsten för olika perioder och typfall (procent)

Period	Senaste 10 åren, 2015–2024	Perioden med hög inflation, 2020–2024	Senaste året, 2023–2024	Prognos 2025–2027
Typfall 1	15	5,8	3,2	-0,3
Typfall 2	19,7	7,7	3,2	-0,2
Typfall 3	16,6	4,6	3,5	0,3
Typfall 4	7,2	-5,4	0	1,3
Typfall 5	9,7	-3,9	2,5	0,8
Förvärvsarbetande	0	-6,3	0,1	5,5
Per invånare	5,7	1,7	1,1	7,1

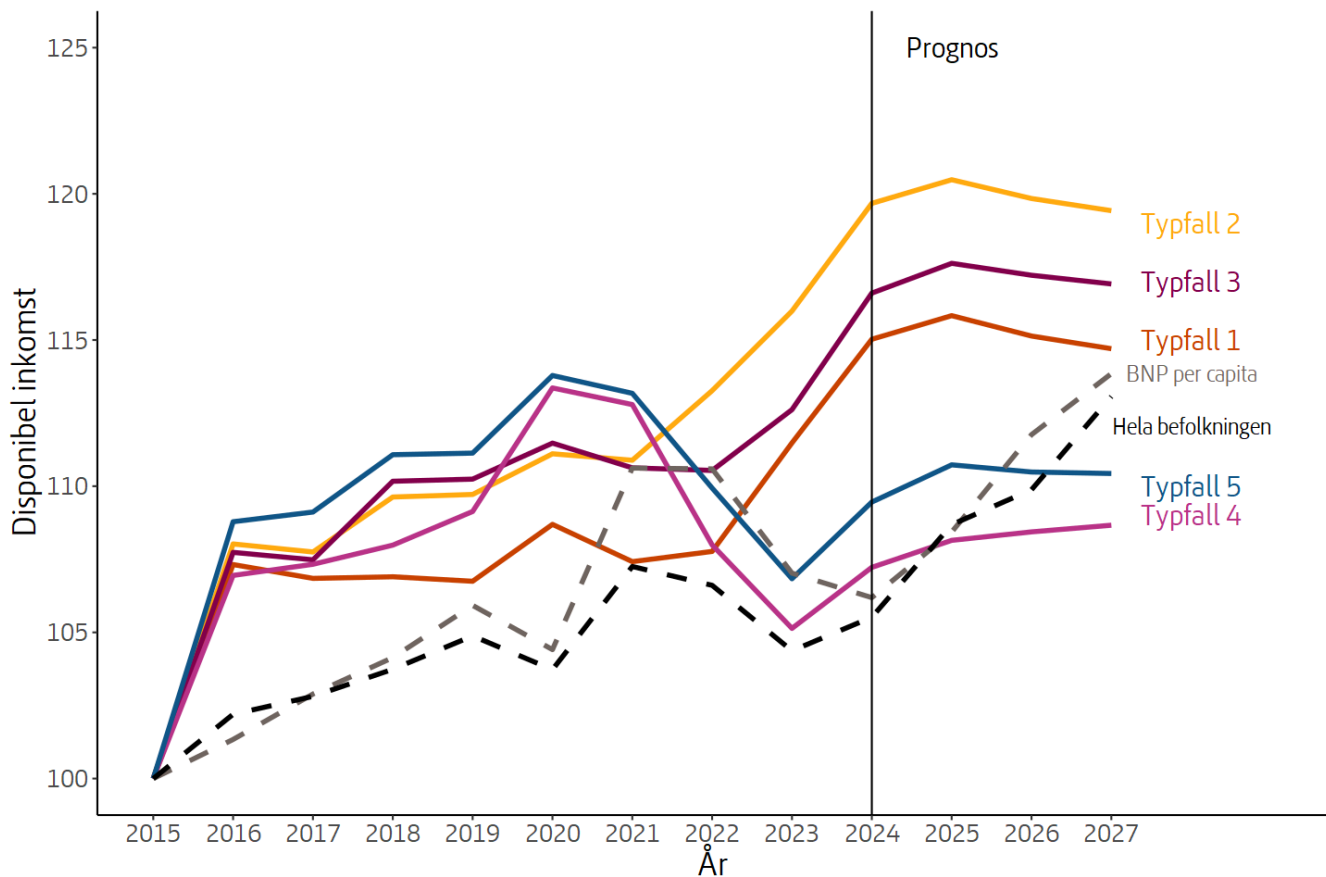
Typfall 1: Garantipensionären, Typfall 2: Den genomsnittliga kvinnliga pensionären, Typfall 3: Den genomsnittliga manliga pensionären, Typfall 4: Pensionären med relativt hög inkomst, Typfall 5: Det samboende pensionärsparet (deras snittinkomst). Förvärvsarbetande: Förvärvsarbetande yngre än 66 år med medianlön och genomsnittlig löneutveckling, Hela befolkningen: Genomsnittlig disponibel inkomst för hela befolkningen. Utvecklingen och prognosen är i fasta priser.

Allra bäst inkomstutveckling under de senaste åren med hög inflation har den genomsnittliga kvinnan (typfall 2) haft. Det beror på att hennes inkomster under perioden ökat både genom höjd garantipension, införandet av inkomstpensionstillägget och höjt bostadstillägg. Bostadstillägget är dock till väldigt liten del skyddat mot inflation, och bostadstillägget kan till det närmaste betraktas vara satt i nominella termer.¹ Höjningen som skett av bostadstillägget har skett genom regelförändringar av riksdagen. Pris- och löneutvecklingen de senaste åren tillsammans med regelförändringarna har dessutom gjort att den genomsnittliga kvinnan haft högst procentuell höjning av sin disponibla inkomst under hela den senaste 10 års perioden. Den disponibla inkomsten har ökat med nästan 20 procent vilket motsvarar en ökning med cirka 3 050 kronor per månad uttryckt i 2023 års prinsnivå. För den genomsnittliga mannen (typfall 3) har den disponibla inkomsten ökat med nästan 17 procent (2 680 kronor per månad) under 10 års perioden. Pensionären med enbart garantipension (typfall 1) har fått en ökning av inkomsten med 15 procent, en ökning av den disponibla inkomsten med 2 130 kronor per månad i fasta priser. Typfallet med relativt hög inkomst (typfall 4) samt det sammanboende paret (typfall 5) har fått en lägre ökning än övriga, cirka 7 respektive 10 procent eller 1 550 respektive 1 470 kronor per månad uttryckt i 2023 års priser. I figur 1 nedan visas utvecklingen för de fem typfallen under perioden 2014–2024 och med en prognos fram till 2027.

Utvecklingen av pensionen efter skatt och bidrag för de olika typfallen överträffar i samtliga fall den utveckling som skulle följa vid oförändrade regler med en förväntad real inkomstökning för förvärvsaktiva om 1,6 procent per år. Med 1,6 procent i real inkomstökning är den allmänna inkomstgrundade pensionen, på grund av förskottsrentan, konstant i fasta priser. Vid oförändrade regler är även grundskyddet, bortsett från bostadstillägget, konstant i fasta priser. En orsak till de reellt ökade inkomsterna för typfall 1 och 2, och till viss del typfall 3, är höjningen av garantipensionen och bostadstillägget i augusti månad 2022 och höjningen av garantipensionen 2020. Typfall 2, 3 och det sammanboende paret har även tagit del av inkomstpensionstillägget som infördes i september 2021. Under perioden har det dessutom successivt skett lättnader i inkomstbeskattning för personer som fyllt 66 år, en åldersgräns som 2023 har höjts till 67 år, genom det förhöjda grundavdraget. Figur 1 nedan har kompletterats med den reala utvecklingen av BNP per capita som i stort beskriver den allmänna ekonomiska välfärdsökningen.

Prognosen som ges i rapporten för inkomsterna från 2025–2027 utgår från dagens gällande skatte- och utgiftsregler men med senaste 3-årsprognos för inkomstindex, inkomstbasbelopp, konsumentprisindex och prisbasbelopp. Utifrån prognosen antas pensionerna i fasta priser öka i snitt med 2 procent per år under prognosperioden. Prognosen visar på en viss real ökning av den disponibla inkomsten för tre av de fem redovisade typfallen medan pensionären med enbart garantipension och den genomsnittliga kvinnan förväntas få en liten real minskning av den disponibla inkomsten. De som får del av garantipension och bostadstillägg får i prognosen något sämre real utveckling av sin disponibla inkomst än de övriga typfallen med enbart inkomstrelaterad pension.

Figur 1: Utvecklingen av typfallens disponibla inkomster samt BNP per capita, 2015 (=100)

Typfall 1: Garantipensionären, Typfall 2: Den genomsnittliga kvinnliga pensionären, Typfall 3: Den genomsnittliga manliga pensionären, Typfall 4: Pensionären med relativ hög inkomst, Typfall 5: Det sammanboende pensionärsparet (deras snittinkomst). Hela befolkningen: Genomsnittlig disponibel för hela befolkningen. Utvecklingen och prognos i fasta priser.

1 De olika typfallen

Rapporten visar utvecklingen av inkomsten efter skatt och bidrag för fyra olika typer av ensamstående pensionärer med olika inkomstnivåer, under perioden 2015 – 2024 med prognos för 2025 – 2027. De ensamstående hushållen har kompletterats med ett femte hushåll som består av två makar. Rapporten svarar på uppdraget som Pensionsmyndigheten har fått i regleringsbrevet för 2024.² Uppdraget, som är årligt återkommande, är att beskriva inkomstutvecklingen den senaste 10-årsperioden för några typfall som fyller 74 år under innevarande år samt ge en prognos för de närmaste åren för dessa typfall.

Den disponibla inkomsten för de olika typfallen består av pensionsinkomster efter skatt samt eventuellt bostadstillägg och inkomstpensionstillägg. De fyra ensamstående typfallen är födda 1950 och gick i pension för tio år sedan vid 65 års ålder, det vill säga 2015. För det sammanboende typfallet är den ena född 1950 och gick i pension för tio år sedan vid 65 års ålder.

Båda i paret ska dock ha varit pensionärer under hela perioden vilket innebär att maken/makan är född 1950 eller tidigare och gick i pension för minst 10 år sedan. De fem pensionärstyperna är:

1. En pensionär med full garantipension som således inte har någon inkomstgrundad pension.
2. En pensionär med genomsnittlig pensionsinkomst för kvinnor definierat som medianvärdet.³
3. Motsvarande 2 ovan, men den genomsnittliga pensionen för män.
4. En pensionär med relativt hög pension, definierat som kvinnor och mäns medelvärde av inkomstrelaterad pension i 80:e–90:e percentilen.
5. Ett sammanboende pensionärspar där parets eller typhushållets gemensamma disponibla inkomst motsvarar den genomsnittliga disponibla inkomsten för sammanboende par äldre än 65 år.⁴

2 Utvecklingen av de disponibla inkomsterna 2015–2027

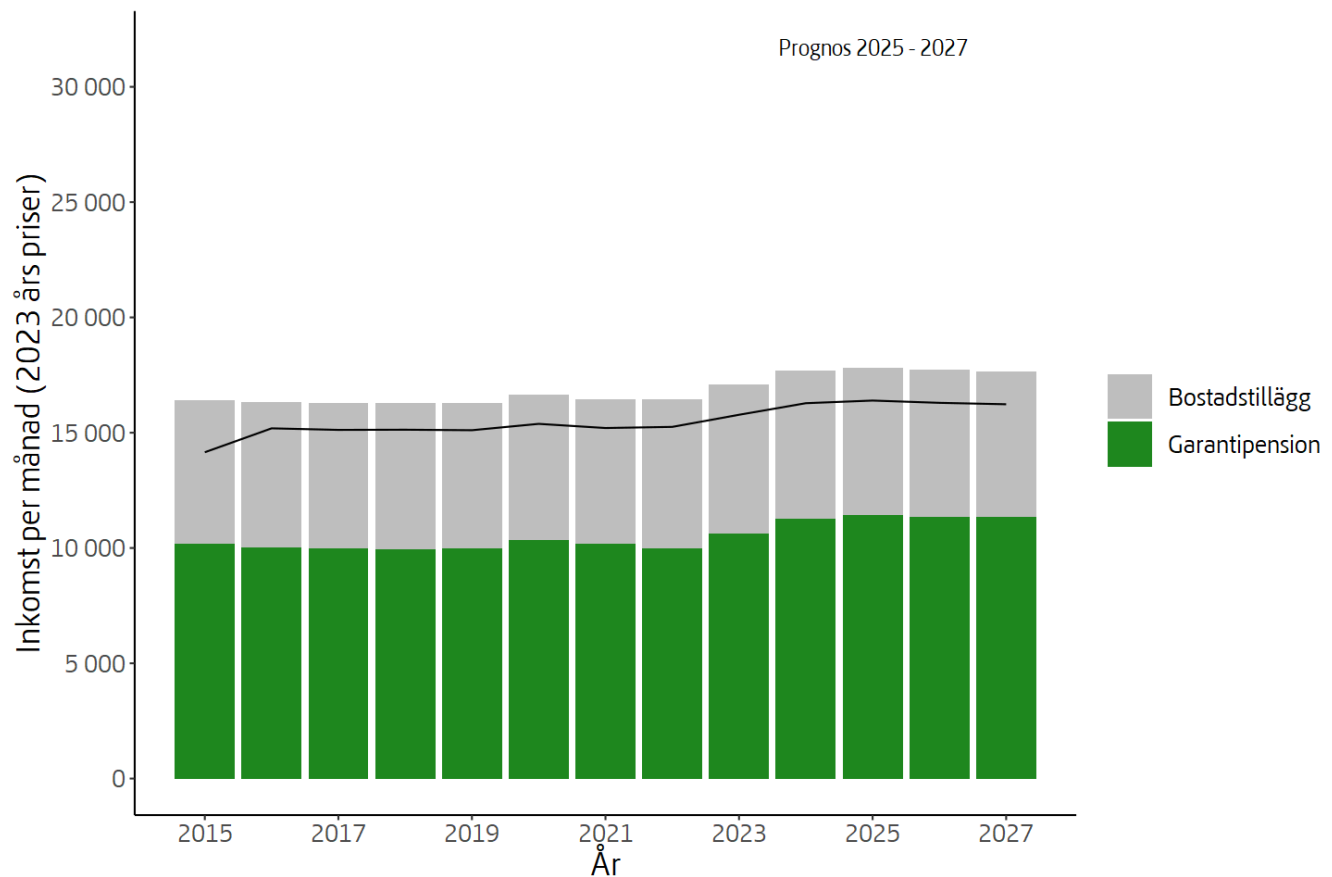
Figurerna 2–5 visar det ekonomiska utfallet i fasta priser (2023 års nivå) för de fyra ensamstående typfallen – garantipensionären, genomsnittliga kvinnliga respektive manliga pensionären och pensionären med relativt hög pension. Figur 6 visar motsvarande för det sammanboende hushållet och parets disponibla inkomst per person. Ingen hänsyn är tagen till att paret har en gemensam ekonomi med vissa stordriftsfördelar, vi har alltså inte beräknat parets ekonomiska standard. Hänsyn till parets gemensamma ekonomi skulle inte påverka utvecklingen eller mönstret men däremot nivån på inkomsterna efter skatt och bidrag. Med den så kallade nationella ekvivalensskalan som tar hänsyn till samboendes skalfördelar, 1,51 för samboende utan barn i stället för att dela med 2, ökar det samboende hushållets ekonomiska standard med faktorn 1,32. De ensamstående och det sammanboende parets inkomster i fasta och löpande priser återges i tabellbilaga.

2.1 Typfall 1: Garantipensionären

I figur 2 redovisas den disponibla inkomstens utveckling för garantipensionären, där inkomsterna endast består av garantipension och bostadstillägg. I 2023 års prisnivå har garantipensionären 2024 ungefär 16 300 kronor per månad i disponibel inkomst, vilket är en ökning med omkring 500 kronor per månad i fasta priser från 2023.

Ökningen beror på att prisbasbeloppet ökade mer än konsumentprisindex, KPI, omkring 9,1 mot 2,9 procent. Orsaken är att prisbasbeloppet för 2024 ser till prisutvecklingen juni månad 2022 till juni månad 2023 medan KPI för 2023 (2024) ser till årsmedeltalet för 2023 (och prognos för 2024). Garantipensionen beräknas utifrån prisbasbeloppet och en ökning av konsumentprisindex, det vill säga inflationen, innebär att höjningen av garantipensionen skjuts fram i tiden och när inflationen sedan faller kommer förändringen i prisbasbeloppet och garantipensionen att öka mer än inflationen.

Figur 2: Garantipensionärens ekonomiska utveckling

Svart linje = Disponibel inkomst

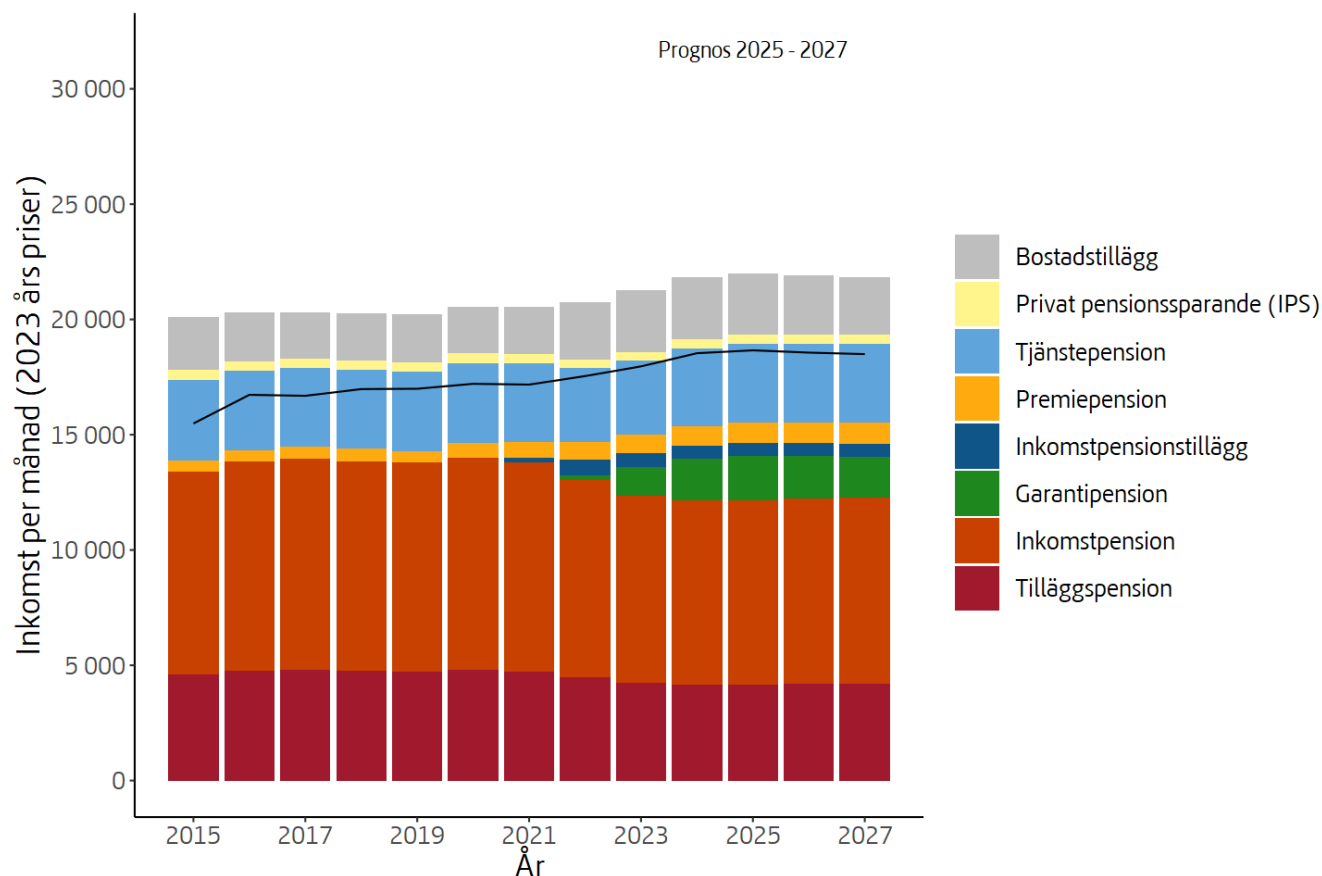
Under hela perioden har typfallets ekonomi, i 2023 års priser, påverkats positivt av höjt grundskydd (bostadstillägg och garantipension) och av skattelättnader i form av att grundavdraget för äldre har höjts ett flertal gånger under de senaste 10 åren. Notera att en stor minskning av inkomstskatten sker mellan 2015 och 2016 vilket ökade den disponibla inkomsten. Minskningen av skatten beror på att personen blev 66 år och fick del av de äldres förhöjda grundavdrag. Mellan 2015 och 2024 har garantipensionärens disponibla inkomst ökat från cirka 14 150 till 16 280 kronor per månad i fasta priser, det vill säga med 2 130 kronor per månad (en ökning av köpkraften med omkring 15 procent).

Fram till 2027 förväntas garantipensionären enligt prognosen få cirka 50 kronor mindre per månad i disponibel inkomst räknat i 2023 års priser jämfört med 2024. I prognosen minskar den reala disponibla inkomsten på grund av inflationen eftersom regelverket för bostadstillägg för pensionärer är angivet i nominella termer.

2.1 Typfall 2: Den genomsnittliga kvinnan

I figur 3 nedan visas den genomsnittliga ensamstående kvinnliga pensionärens inkomster för perioden 2015–2024 med prognos för åren 2025–2027. Kvinnans disponibla inkomst har under perioden 2015–2024 ökat med omkring 3 040 kronor per månad från cirka 15 490 till omkring 18 530 kronor per månad i fasta priser (en ökning av köpkraften med 19,7 procent).

Figur 3: Den genomsnittliga kvinnans ekonomiska utveckling

Svart linje = Disponibel inkomst

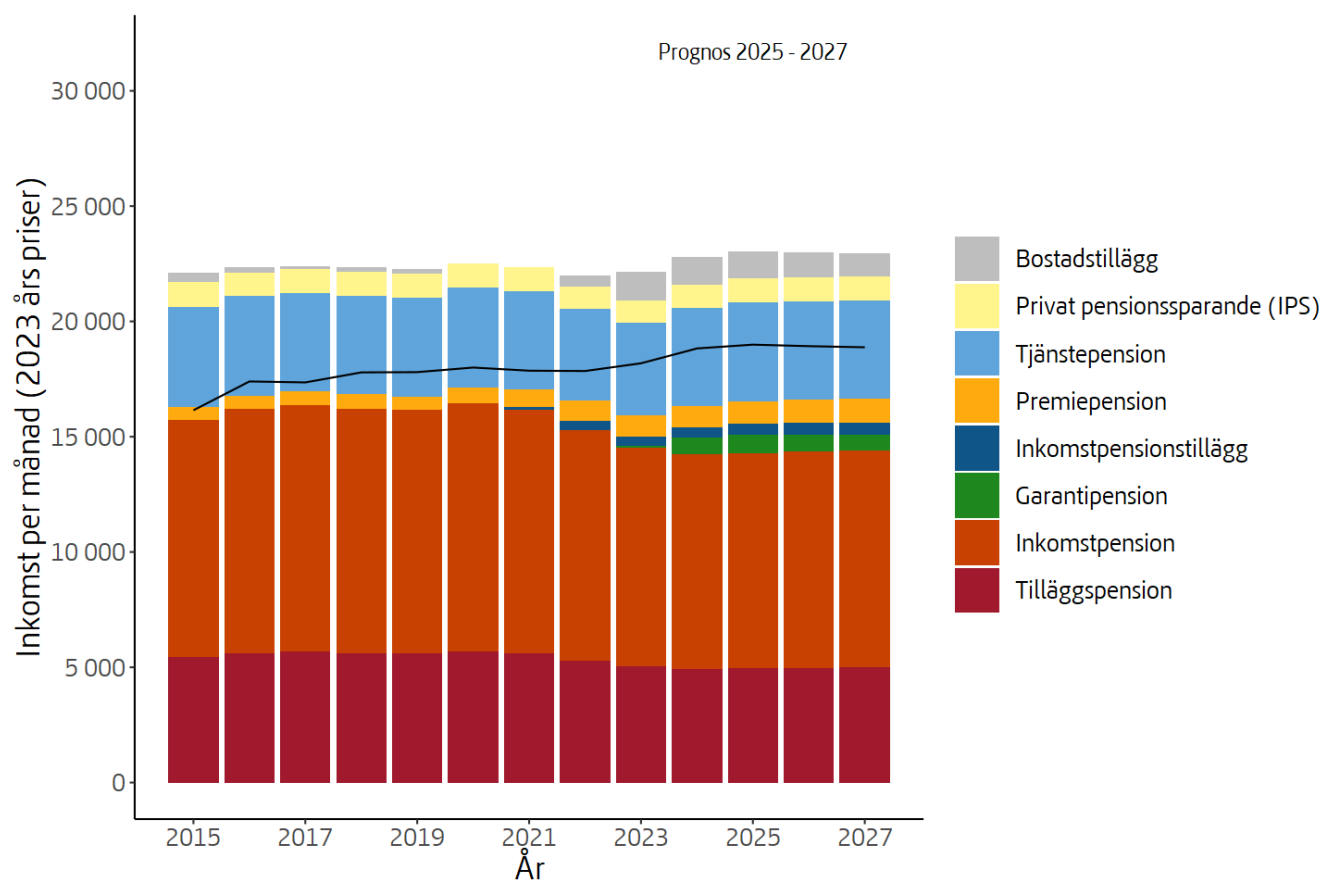
Under september månad 2021 infördes inkomst pensionstillägget vilket påverkade och höjde kvinnans disponibla inkomst. Under augusti månad 2022 höjdes både garantipensionen och bostadstillägget. Jämfört med inkomståret 2023 är den disponibla inkomsten nästan 570 kronor högre 2024 som till största del förklaras av höjd garantipension, och till mindre del av uppräknningen av tjänstepensionen. Övriga inkomster har minskat eller är oförändrade uttryckt i fasta (2023 års) priser.

Enlig nuvarande prognos förväntas den disponibla inkomsten bli cirka 30 kronor lägre per månad år 2027 jämfört med 2024 för det kvinnliga typfallet.

2.3 Typfall 3: Den genomsnittliga mannen

Den genomsnittliga mannens disponibla inkomst har mellan 2023 och 2024 ökat med 650 kronor per månad i 2023 års priser. 2024 uppgår mannens disponibla inkomst till 18 830 kronor per månad. Ökningen beror precis som för den genomsnittliga kvinnan främst på höjd garantipension men också, till en mindre del, på uppräknningen av tjänstepensionen. Övriga inkomster har minskat eller är oförändrade uttryckt i fasta (2023 års) priser.

Figur 4: Den genomsnittliga mannens ekonomiska utveckling

Svart linje = Disponibel inkomst

Mellan 2015 och 2024 har den disponibla inkomsten ökat med ungefär 2 680 kronor per månad (en ökning med 16,6 procent).

Ökningen beror i huvudsak på att inkomstskatten minskat under perioden. Inkomstskatten har minskat till följd av att det förhöjda grundavdraget har höjts. Omräkningen av inkomstpensionen och tilläggspensionen har varit högre än inflationen fram till 2021 för att därefter varit lägre. I fasta priser är därför inkomstpensionen och tilläggspensionen lägre 2024 än vad den var 2015. Premiepensionen har dock ökat reallt under perioden. Den genomsnittliga manliga pensionären har också fått garantipension och inkomstpensionstillägg under perioden vilket ökat den

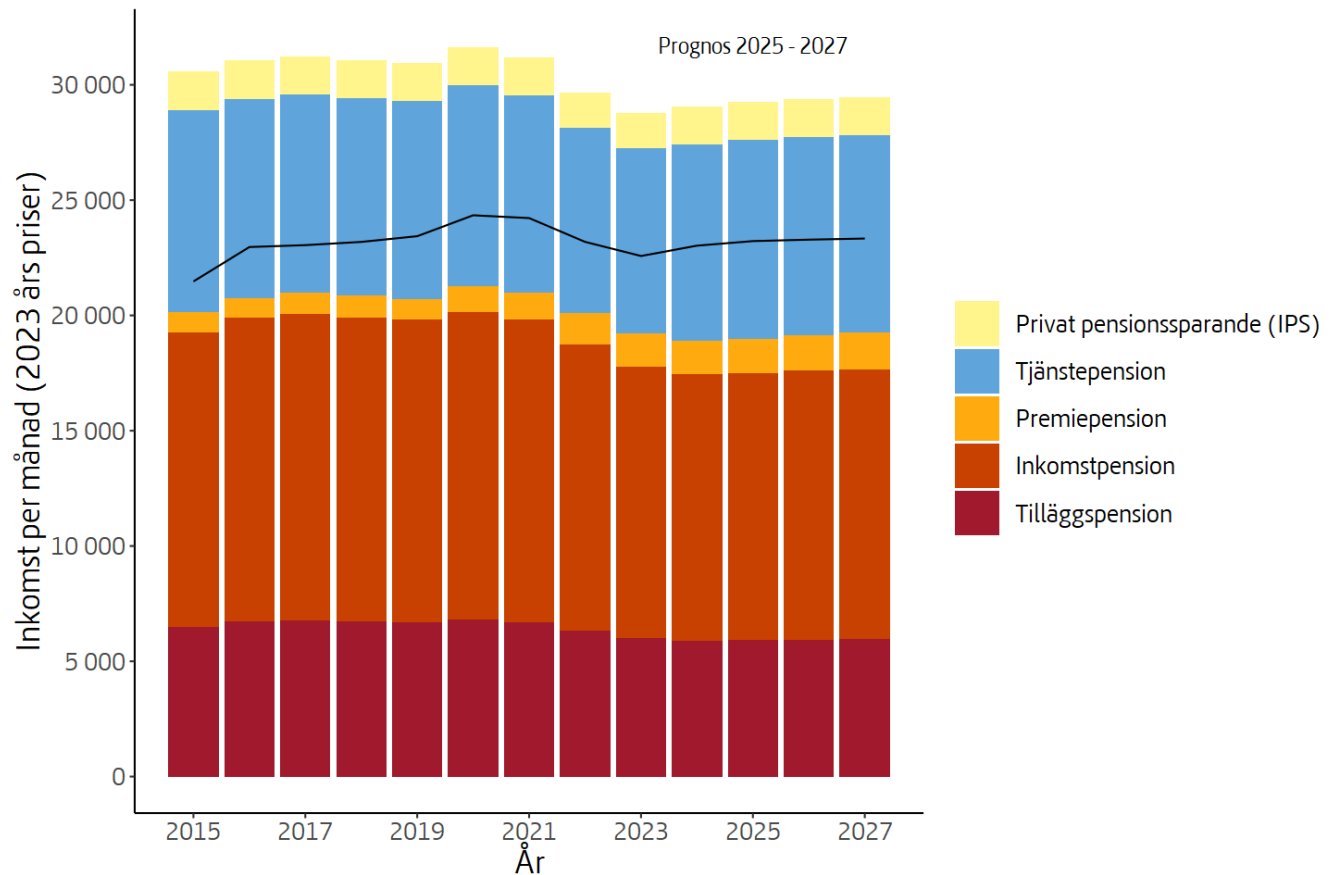
disponibla inkomsten. I prognos förväntas de allmänna inkomstgrundade pensionerna öka något i fasta priser till 2027.

För den genomsnittliga manliga pensionären beräknas den disponibla inkomsten öka med 50 kronor per månad mellan 2024 och 2027. Att den disponibla inkomsten i fasta priser beräknas öka något beror på att de inkomstgrundade pensionerna förväntas öka något mer än prisutvecklingen i prognosen.

2.4 Typfall 4: Pensionären med relativ hög inkomst

Typfallet med relativt hög pensionsinkomst har i tidigare års rapporter utvecklats på liknande vis som genomsnittsmannen, vilket beror på att inget av typfallen tidigare haft bostadstillägg och garantipension. I årets rapport skiljer sig dock utvecklingen mellan de två typfallen från och med 2023 vilket beror på att genomsnittsmannen från detta år har garantipension och bostadstillägg. Trots att inkomstpensionen och tilläggspensionen har minskat har den disponibla inkomsten ändå ökat det senaste året även för pensionären med relativ hög inkomst. Under det senaste året 2023–2024 har typfallets disponibla inkomst i fasta priser ökat med 450 kronor per månad (en ökning med cirka 2 procent). Typfallets disponibla inkomst uppgår till cirka 23 030 kronor per månad 2024. Typfallets disponibla inkomst har under perioden 2015 till 2024 ökat med 1 560 kronor per månad. Ökningen beror i huvudsak på att inkomstskatten minskat under perioden. Ökningen av inkomstpensionen har varit högre än inflationen fram till 2021 men har därefter varit lägre. I fasta priser är därför inkomstpensionen lägre 2024 än vad den var 2015. Premiepensionen har dock ökat reallt under perioden.

Figur 5: Pensionären med relativ hög pensions ekonomiska utveckling (2023 års priser)

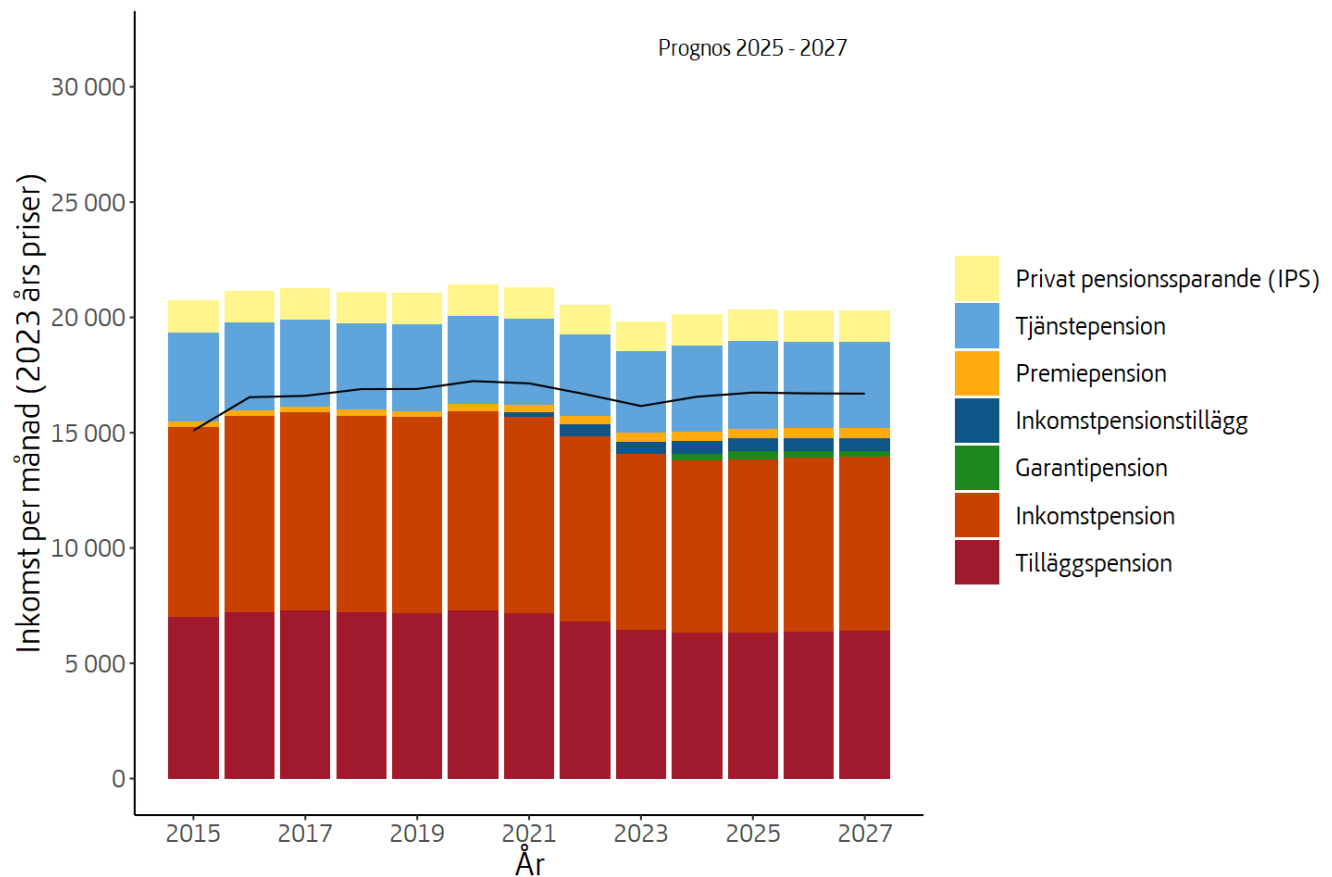
Svart linje = Disponibel inkomst

I prognosen förväntas höginkomsttagarens disponibla inkomster i fasta priser för de kommande tre åren öka med 300 kronor per månad fram till år 2027.

2.5 Typfall 5: Det sammanboende pensionärsparet

Sammanboende har en gemensam ekonomi varför de olika inkomsterna har slagits ihop och därefter delats lika mellan makarna. Nedan i figur 6 framgår medelinkomsterna för pensionärsparet under perioden 2015–2024 med prognos 2025 fram till 2027. Av figuren nedan framgår att deras snittinkomster sedan 2021 har minskat med 580 kronor per månad (en minskning med 3,4 procent). För prognosperioden 2025–2027 förväntas en ökning av det sammanboende paret's disponibla inkomst med cirka 130 kronor per person.

Figur 6: Det samboende paret's ekonomiska utveckling (snittinkomsterna för makarna)

Svart linje = Disponibel inkomst

Det sammanboende pensionärsparet får inget bostadstillägg, och i övrigt har paret motsvarande inkomster som typfall 2 och 3. Om hänsyn skulle tas till att det sammanboende paret har stordriftsfördelar genom att paret kan dela på vissa gemensamma utgifter bedöms det sammanboende ha en högre ekonomisk standard än både den genomsnittliga kvinnan och mannen (typfall 2 och 3). Paret's individuella ekonomiska standard 2024 är 3 100 kronor högre per månad än den genomsnittliga mannen och 3 400 kronor högre än den genomsnittliga kvinnan.⁵

3 Sammanfattning av typfallen

I figur 7 nedan presenteras en sammanställning över de fyra ensamstående typfallen och det sammanboende typfallets reala utveckling av disponibla inkomster under perioden 2015 och 2024 samt prognos fram till 2027. Det sammanboende typfallets inkomst är, precis som tidigare beskrivits, paret's gemensamma inkomst delat med 2, det vill säga deras genomsnittsinkomst. Samtliga typfall har under perioden fått en reellt förbättrad disponibel inkomst. De fyra ensamstående typfallen (typfall 1–4) har fått en ökning av den disponibla inkomsten med 15, 19,7, 16,6 respektive 7,2 procent under perioden. Det samboende typhushållets disponibla inkomst har under samma period ökat med 9,7 procent. Inflationen har varit hög under de senaste

åren och medfört reallt försämrade inkomster sedan 2021. Lönerna (inkomstindex) har under perioden, 2015 – 2024, reallt minskat med 1 procent. Att de disponibla inkomsterna ändå har ökat beror på lägre skatt för samtliga och högre garantipension för typfall 1, 2 och 3.

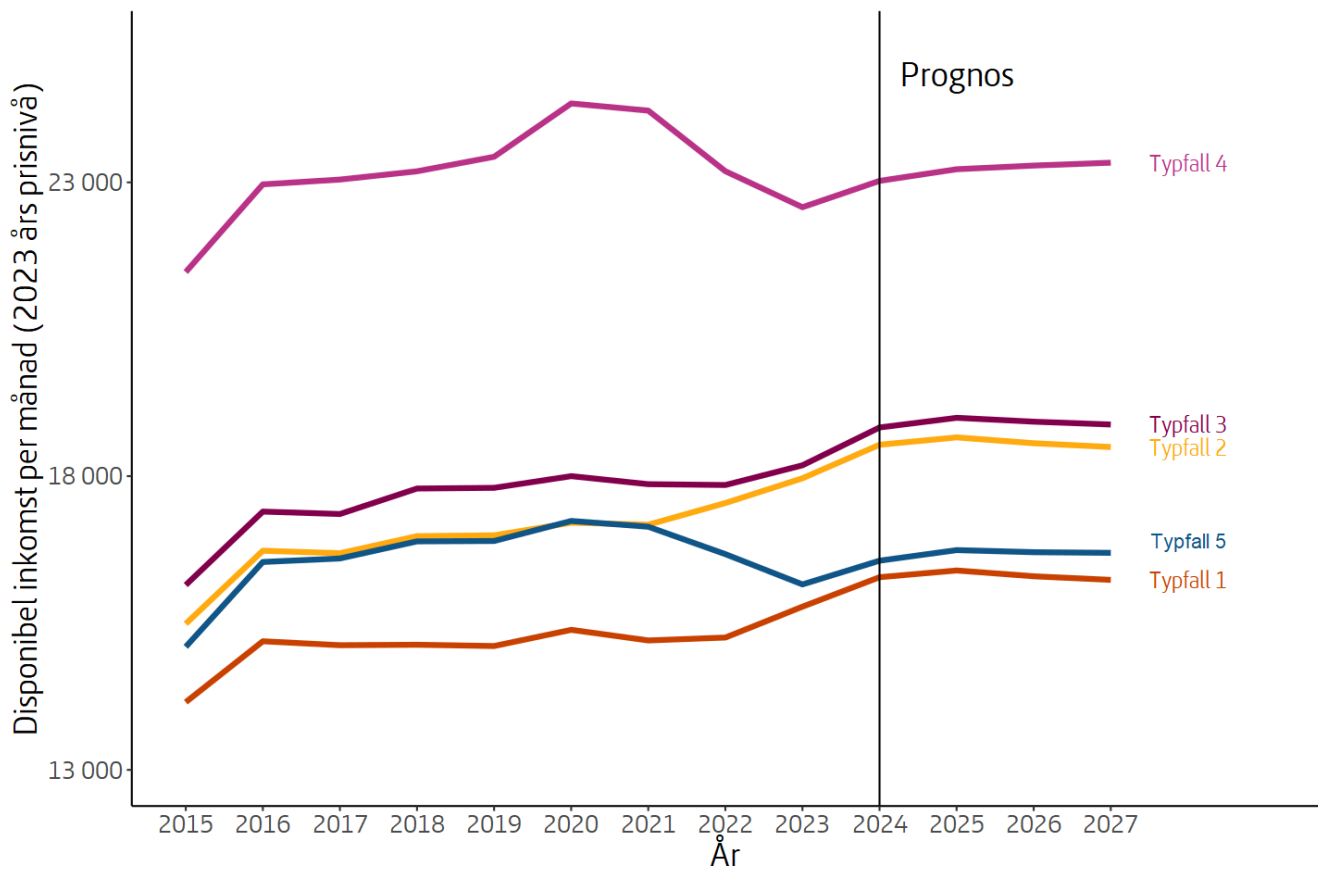
Typfall 4, typfallet med relativt hög inkomst, har mellan 2023 och 2024 fått en ökad real disponibel inkomst med 450 kronor per månad. Från 2015 har den disponibla inkomsten ökat med cirka 1 550 kronor per månad uttryckt i 2023 års priser. Sedan 2021 har dock den disponibla inkomsten minskat i fasta priser. Nästa år (2025) förväntas inkomsten enligt prognos att öka med cirka 200 kronor per månad i fasta priser.

Typfall 2 och 3, den genomsnittliga kvinnan och mannen, har en snarlik utveckling av den disponibla inkomsten. Även dessa har fått en reallt minskad köpkraft sedan 2021. Den genomsnittliga kvinnan och mannen har under perioden 2015 – 2024 fått en ökning av inkomsten i fasta priser med 3 050 respektive 2 680 kronor per månad. Nästa år (2025) förväntas inkomsten enligt prognos att öka med 130 respektive 160 kronor per månad.

Typfall 1, garantipensionären, har fått en ökad disponibel inkomst med cirka 500 kronor per månad under 2024 jämfört med året innan. Garantipensionärens disponibla inkomst har under perioden 2015 till 2024 ökat med 2 130 kronor per månad uttryckt i fasta (2023 års) priser. Nästa år (2025) förväntas inkomsten enligt prognos att öka med 90 kronor per månad i fasta priser.

Typfall 5, det sammanboende pensionärsparet, har fått en ökad disponibel inkomst med cirka 430 kronor per månad under 2024 jämfört med året innan. Den disponibla inkomsten har under perioden 2015 till 2024 ökat med 2 130 kronor per månad uttryckt i fasta (2023 års) priser. Nästa år (2025) förväntas inkomsten enligt prognos att öka med 180 kronor per månad i fasta priser.

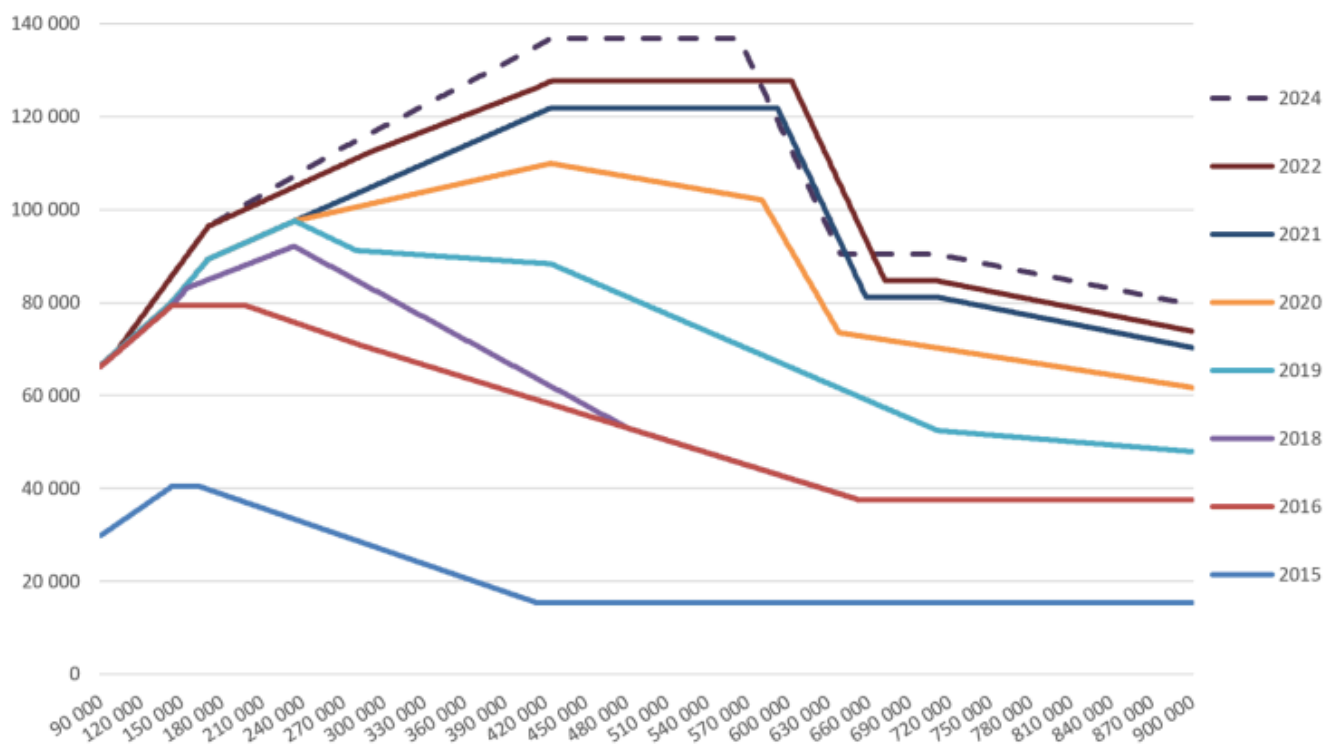
Figur 7: De olika typfallens utveckling av den disponibla inkomsten

Typfall 1: Garantipensionären, Typfall 2: Den genomsnittliga kvinnliga pensionären, Typfall 3: Den genomsnittliga manliga pensionären, Typfall 4: Pensionären med relativ hög inkomst, Typfall 5: Det samboende pensionärsparet (deras snittinkomst)

En stor bidragande effekt till förändringen av de disponibla inkomsterna under perioden är de kontinuerligt förhöjda grundavdragen för äldre, se figur 8 nedan. Notera att året när typfallen blev 66 år gamla (2016) fick de del av det förhöjda grundavdraget.

Figur 8 Grundavdraget, dagens priser, och dess utveckling under de senaste 10 åren

Grundavdraget, 2023 års prisbasbelopp (52 500 kronor), vid olika årsinkomster och år

När de ensamstående typfallen var 65 år gamla, det vill säga under 2015, betalade de cirka 22, 26, 28 respektive 30 procents inkomstskatt och det sammanboende paret betalade cirka 27 procent i skatt. När de ensamstående typfallen fyllde 66 år 2016 och fick ta del av det förhöjda grundavdraget för äldre minskade inkomstskatten till cirka 11, 20, 22 respektive 26 procent. Det sammanboende paret betalade ungefär 22 procent i skatt det år de blev 66 år gamla. Under perioden har riksdagen successivt höjt det särskilda grundavdraget för äldre. För de studerade typfallen innebär det att de ensamstående typfallen (1–4) idag betalar cirka 13, 17, 19 respektive 21 procent i inkomstskatt och det sammanboende paret (typfall 5) cirka 18 procent i inkomstskatt.

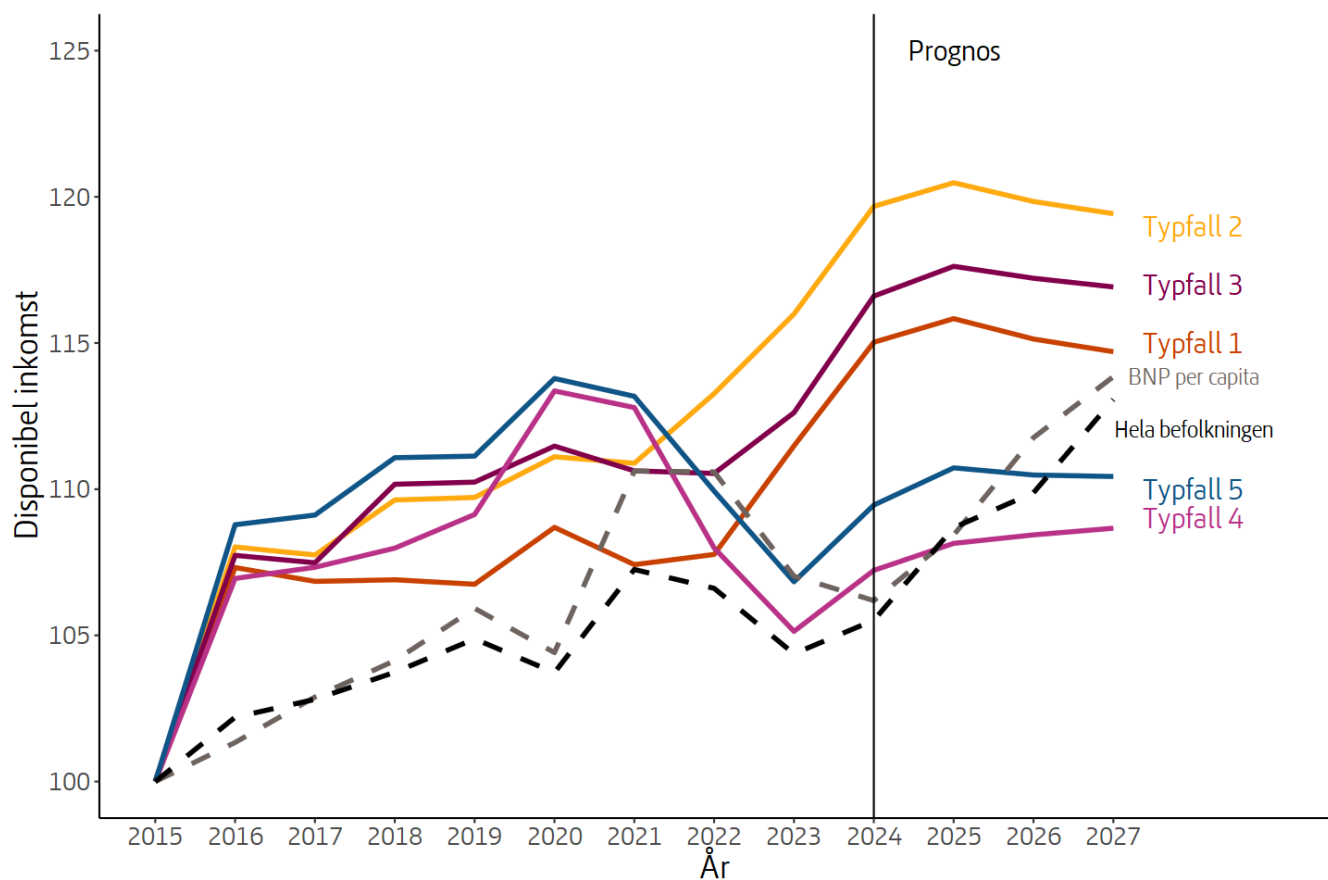
Utvecklingen av pensionen efter skatt och bidrag har varit högst för den ensamstående kvinnan och mannen med genomsnittlig inkomst (typfall 2 och 3), med 20 respektive 17 procent. Därefter kommer utvecklingen för pensionären med enbart garantipension, 15 procent. Lägst utveckling under perioden har pensionären med relativt goda inkomster haft, cirka 7 procent.

Pensionsutvecklingen som skulle följa vid oförändrade regler med en förväntad real inkomstökning för förvärvsaktiva om 1,6 procent per år har överträffats för samtliga typfall eftersom de alla har fått en real förstärkning av de disponibla inkomsterna under perioden.

Med 1,6 procent i real inkomstökning är den allmänna inkomstgrundade pensionen och grundskyddet, bortsett från bostadstillägget, konstant i fasta priser. En orsak till de reallt ökade inkomsterna för typfall 1, 2 och 3 är höjningen av garantipension och bostadstillägget i augusti månad 2022. Typfall 2 och 3 har även tagit del av inkomstpensionstillägget som infördes september månad 2021.

Under perioden har successivt lättnader skett i inkomstbeskattning för personer som har fyllt 66 år, en åldersgräns som 2023 har höjts till 67 men som inte berör typfallen ovan, genom det förhöjda grundavdraget. Figur 9 nedan har kompletterats med den reala utvecklingen av BNP per capita som i stort sett beskriver den allmänna ekonomiska välfärdsökningen.⁶

Figur 9: Utvecklingen av typfallens disponibla inkomster samt BNP per capita, 2015 (=100)

Typfall 1: Garantipensionären, Typfall 2: Den genomsnittliga kvinnliga pensionären, Typfall 3: Den genomsnittliga manliga pensionären, Typfall 4: Pensionären med relativ hög inkomst, Typfall 5: Det sammanboende pensionärsparet (deras snittinkomst). Hela befolkningen: Genomsnittlig disponibel för hela befolkningen. Utvecklingen och prognos i fasta priser.

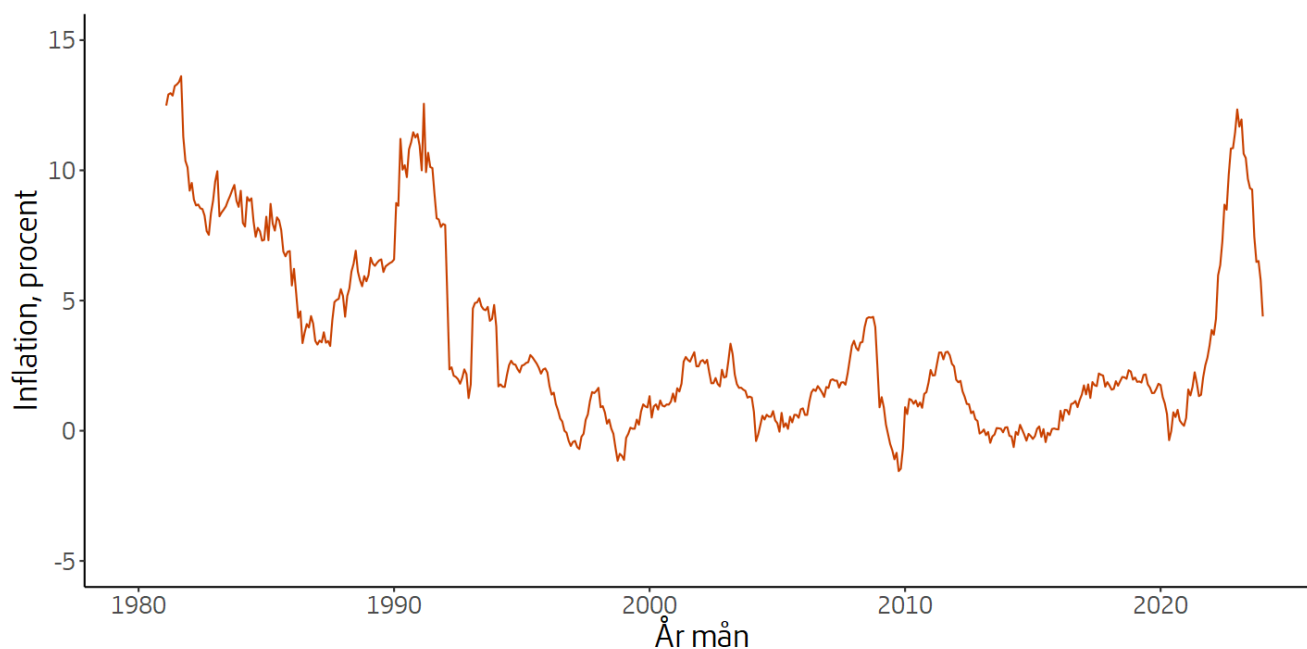
Av föregående figurer ser vi att utvecklingen har skiljt sig åt mellan de olika typfallen. Vanligt förekommande i debatten om pensionernas storlek är respektavståndet som visar skillnaden i pension för en person som har arbetat ett helt arbetsliv gentemot en som aldrig har kommit ut på

arbetsmarknaden och som får fullt grundskydd för äldre. I den här rapporten kan respektavståndet beräknas som skillnaden i disponibel inkomst mellan typfall 1 och övriga typfall. Under perioden har respektavståndet minskat med 250 kronor per månad för pensionären med relativt goda inkomster medan respektavståndet ökat för den genomsnittliga kvinnan och mannen med 900 respektive 620 kronor per månad uttryckt i 2023 års prisnivå. För typfall 5, den sammanboende pensionären, har respektavståndet ökat med 1 470 kronor per månad under perioden.

4 Allmänt om den ekonomiska utvecklingen

Den samhällsekonomiska utvecklingen i Sverige har under de senaste decennierna präglats av efterdyningarna av den internationella finanskrisen 2008 och av den efterföljande internationella skuldskrisen. Den ekonomiska tillväxten mätt i BNP varierade när ekonomin återhämtade sig efter finanskrisen. Skuldskrisen bromsade upp utvecklingen de efterföljande åren. Den ekonomiska tillväxten har efter 2014 återhämtat sig där den svenska ekonomin fram till omkring 2020 befunnit sig i en högkonjunktur. Därefter inträffade pandemin med följande avmattning av konjunkturen och Rysslands invasion av Ukraina i februari 2022, vilket har skapat en stor oro i världen. Den svenska kronan har försvagats gentemot euro och dollar med ökande importpriser. Inflationen har under de senaste åren stigit till historiskt höga nivåer och Riksbanken har höjt styrräntan för att bekämpa prisökningarna. Inflationen har sedan augusti 2023, dämpats, se figur 10 som visar inflationen under perioden januari 1980 – december 2023.

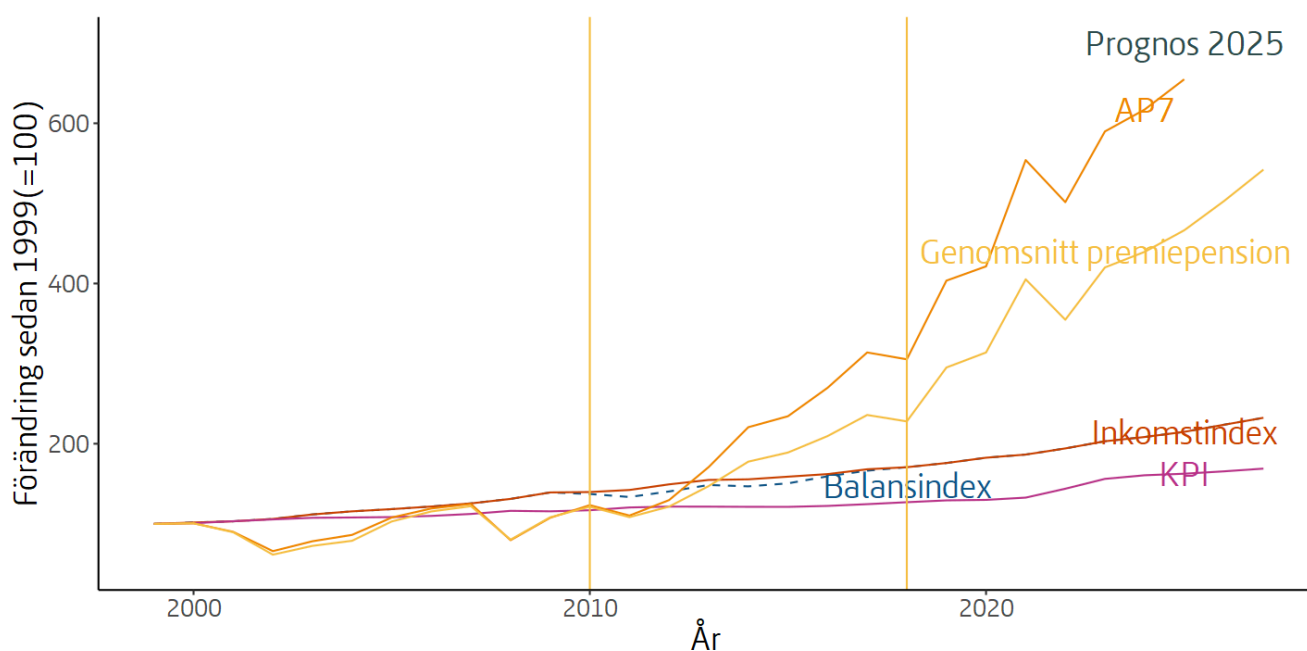
Figur 10: Inflationen, januari 1980–december 2023

Källa: SCB

Den ekonomiska utvecklingen påverkar den allmänna pensionen. Den reala nedgången i ekonomin medförde att pensionssystemets automatiska balansering aktiverades 2010. Under balanseringen har balansindex, och inte inkomstindex, justerat inkomst- och tilläggs pensionerna. Från 2018 upphörde balanseringen och de utgående inkomst- och tilläggs pensionerna justerades åter med inkomstindex. I figur 11 nedan visas utvecklingen av inkomst- respektive balansindex, årsmedeltalet för konsumentprisindex (KPI) samt premiepensionens genomsnittliga fondutveckling sedan 1999 (index = 100). Tydligt är att inkomst- och balansindex haft en bättre utveckling jämfört med KPI, vilket, allt annat lika, leder till en relativ försvagning av pensioner som följer prisernas utveckling som exempelvis garantipension jämfört med tilläggs- och inkomstpension som följer inkomsternas utveckling. Under åren 2022 och 2023 har vi dock sett det motsatta där priserna, KPI, ökat betydligt mer än inkomsterna i samhället.

Figur 11: Utvecklingen av inkomstindex, balansindex, KPI och värdeutvecklingen på fondtorget (AP 7, genomsnitt) sedan 1999 (=100)

Under perioden 2010 till 2018 rådde en balanseringsperiod och uppräknigen av pensionerna (för pensionärerna) och pensionsbehållningen (pensionsspararna) gjordes med balansindex. Premiépensionen följer utvecklingen i de fonder, eller i den traditionella försäkringen, som pensionärerna har sina medel placerade. Under perioden har ett fonderat kapital i AP7 Såfan om 100 kronor vuxit till 530 kronor. Detta kan jämföras med att 100 kronor har vuxit till 173 kronor för tilläggs- och inkomstpensionen (pensionsspararens behållning har ökat med 203 kronor eftersom pensionsrätterna under spartiden i följsamhetsindexeras). Utan korrigeringar i grundskyddets regelverk skulle 100 kronor i garantipension ha ökat till 156 kronor under samma period.

Bilaga 1 Antaganden

De fyra ensamstående typfallen är alla födda 1950 och gick i pension vid 65 års ålder 2015. För det sammanboende hushållet gäller det motsvarande, där den ena av makarna är född 1950 och båda makarna har varit pensionärer sedan 2015. I åldersgruppen 75-79 år var 35 procent ensamboende i SCBs senaste hushållsstatistik och 37 procent bland samtliga i åldersgruppen 65 år och äldre. De olika typfallen är:

1. Ensamstående pensionär med full garantipension som inte har någon inkomstgrundad pension.
2. Ensamstående kvinna med genomsnittlig pensionsinkomst, definierat som medianpensionen för kvinnor i samma åldersgrupp.
3. Ensamstående man med en genomsnittlig pensionsinkomst, definierat som medianpensionen för män i samma åldersgrupp.
4. Ensamstående med relativt hög pension, definierat som kvinnor och mäns medelvärde av inkomstrelaterad pension i 80:e–90:e percentilen i samma åldersgrupp.
5. Sammanboende pensionärspar med genomsnittlig disponibel inkomst för sammanboende par äldre än 65 år.

Det genomsnittliga typfallen utgörs av medianvärdet för bruttopensionen, definierat som medelvärdet i den 45:e–55:e percentilen⁷, det vill säga medelvärdet för mediangruppen och olika pensioner.

Relativt hög pension utgörs av medelvärdet av bruttopensionen för både kvinnor och män i den 80:e–90:e percentilen.

Inkomstrelaterad pension består i detta sammanhang av utbetald pension i form av inkomst-, tilläggs-, premie- och tjänstepension samt privat pensionssparande⁸. Privat pension avser det avdragsgilla privata pensionssparandet där möjligheten till avdrag på den beskattningsbara inkomsten för sparandet slopades 2016 för skattskyldiga med tjänstepension.

Rapporten beräknar pensioner för utbetalningsåren 2015–2024 samt med prognos för 2025–2027. Det senaste inkomståret i de data som ligger till grund för våra beräkningar är 2022 men alla uppgifter för de årliga pensionsomräkningarna är kända fram till 2024. Inkomst- och tilläggs- och tjänstepension beräknas med följsamhetsindexering, premiepension med "PPM-index" och tjänstepension och privat pension med förändringen i prisbasbeloppet.⁹ För att kunna bestämma bostadstillägg behövs uppgifter om boendekostnad samt bidragsgrundande förmögenhet. Som boendekostnad används den genomsnittliga boendekostnaden för ensamstående samt för sammanboende personer 65 år och äldre. Källan till dessa uppgifter är SCB och urvalet om hushållens inkomster (Star-urvalet). De ensamstående typfallens boendekostnad antas vara 6 233 och det samboende paret kostnad 7 600 kronor per månad 2022, vilket motsvarar den genomsnittliga kostnaden för dessa hushåll med personer 65 år och äldre. Typfallen antas inte ha någon förmögenhet eller övrig inkomst som påverkar bostadstillägget. Boendekostnaden antas följa den allmänna prisutvecklingen, KPI. I sammanhanget bör nämnas att typfall 1, 2 och 3 blir

beviljade bostadstillägg utifrån ingångsvärdena men utifrån faktiskt data har endast cirka 14 procent av pensionärerna bostadstillägg. Kommunala skattesatsen antas motsvara riksgenomsnittet för respektive år. Eventuell kyrkoskatt är inte medtagen eftersom medlemskap i Svenska kyrkan eller annat trossamfund är frivilligt och anses därmed vara privat konsumtion. Boendekostnaden har räknats om med KPI till aktuellt redovisningsår. Boendekostnaden i KPI korgen har under perioden nästan helt samvarierat med KPI-index, en korrelation på cirka 90 procent). I tabell 1 nedan redovisas ingångsvärdena för de olika typfallen.

Typfallens pensionsinkomster 2022, löpande priser

namn	Var.2	Typf. 2	Typf. 3	Typf. 4	Typf. 5a	Typf 5b
Tilläggs pension	0	4 122	4 881	5 830	4 376	8 153
inkomst pension	0	7 885	9 207	11 442	9 223	5 582
Garantipension	9 196	204	0	0	0	0
Premiepension	0	712	794	1 241	481	195
Tjänstepension	0	2 946	3 685	7 390	5 888	603
Privat sparande	0	347	889	1 412	0	2 351
Summa	9 196	16 216	19 456	27 315	19 968	16 884

1. Garantipensionär, 2) Medel kvinna 3) Medel man 4) Relativ hög inkomst, 5a) Sammanboende make 1 och 5b) make 2

Beräkningarna är utförda med hjälp av Pensionsmyndighetens typfallsmodell. I modellen finns olika beräkningsfaktorer så som bland annat KPI, prisbasbelopp och inkomstindex samt historiska skattesatser. Modellen innehåller även skatte- och utgiftsregler för respektive inkomstår. Förutom införandet av inkomstpensionstillägget 2021, höjningen av de äldres grundskydd i augusti 2022 och den kontinuerligt sänkta inkomstskatten för äldre genom det förhöjda grundavdraget är även andra regelförändringar med. Ett sådan är TV-och radioavgift, public service-avgiften, som infördes 2009. För 2024 är den högsta TV- och radioavgift som tas ut 1 300 kronor per år, och taket för avgiften nås vid en förvärvsinkomst över 130 025 kronor per år. För individer med en inkomst under 130 025 kronor per år dras en avgift om 1,0 procent av inkomsten.

Svensk ekonomi kännetecknas av en hög inflation som sakta återgår till Riksbankens mål om 2 procent. Prognosen för 2025 – 2027 är Konjunkturinstitutets prognoser för KPI, prisbasbelopp, inkomstindex, inkomstbasbelopp och inkomstindex. Avkastningsantagandet för premiepensionen är enligt pensionsbranschens prognosstandard. I tabellen nedan återges antaganden som påverkar pensionärernas ekonomi under prognosperioden.

Faktiska värden för 2023 och 2024 och antaganden för 2025–2027

År	KPI	PBB	IBB	Index
2023	403,70	52 500	74 300	203,13
2024	415,29	57 300	76 200	208,41
2025	420,32	58 800	78 600	214,87
2026	427,93	59 500	81 800	223,68
2027	436,75	60 600	85 000	232,40

KPI=Konsumtprisindex, PBB=Prisbasbelopp, IBB=Inkomstbasbelopp, Index=Inkomstindex. För KPI avser 2023 faktiskt värde och 2024–2027 antaganden

Bilaga 2 Typfallens inkomster i löpande och fasta priser

Tabellerna nedan redovisar följande inkomster i löpande och i fasta priser (2023) för de olika typfallen:

- Tilläggspension (TP)
- Inkomstpension (IP)
- Garantipension (GP)
- Inkomstpensionstillägg (IPT)
- Premiépension (PP)
- Tjänstepension (TJP)
- Eget sparande (IPS)
- Inkomstskatt (Skatt)
- Bostadstillägg mm (BT) och
- Disponibel inkomst (Disp)

för inkomståren 2015 – 2024 med prognos för 2025 till 2027.

Typfall 1: Garantipensionären

Tabell 1A Garantipensionärens inkomster, löpande priser

År	TP	IP	GP	IPT	PP	TJP	IPS	Skatt	BT	Disp
2015	0	0	7 899	0	0	0	0	1 751	4 838	10 985
2016	0	0	7 863	0	0	0	0	904	4 947	11 905
2017	0	0	7 952	0	0	0	0	915	5 029	12 066
2018	0	0	8 076	0	0	0	0	931	5 163	12 308
2019	0	0	8 254	0	0	0	0	971	5 226	12 509
2020	0	0	8 597	0	0	0	0	1 040	5 244	12 801
2021	0	0	8 651	0	0	0	0	1 048	5 321	12 924
2022	0	0	9 196	0	0	0	0	1 100	5 955	14 051
2023	0	0	10 631	0	0	0	0	1 324	6 471	15 778
2024	0	0	11 603	0	0	0	0	1 452	6 596	16 747
2025	0	0	11 907	0	0	0	0	1 488	6 649	17 069
2026	0	0	12 049	0	0	0	0	1 507	6 731	17 273
2027	0	0	12 272	0	0	0	0	1 535	6 826	17 563

Tabell 1B Garantipensionärens inkomster, i 2023 års priser

År	TP	IP	GP	IPT	PP	TJP	IPS	Skatt	BT	Disp
2015	0	0	10 177	0	0	0	0	2 256	6 233	14 153
2016	0	0	10 032	0	0	0	0	1 153	6 311	15 189
2017	0	0	9 966	0	0	0	0	1 147	6 303	15 122
2018	0	0	9 928	0	0	0	0	1 145	6 347	15 130
2019	0	0	9 969	0	0	0	0	1 172	6 312	15 108
2020	0	0	10 332	0	0	0	0	1 250	6 302	15 383
2021	0	0	10 176	0	0	0	0	1 233	6 260	15 203
2022	0	0	9 982	0	0	0	0	1 194	6 464	15 252
2023	0	0	10 631	0	0	0	0	1 324	6 471	15 778
2024	0	0	11 279	0	0	0	0	1 411	6 411	16 280
2025	0	0	11 436	0	0	0	0	1 429	6 386	16 394
2026	0	0	11 367	0	0	0	0	1 422	6 350	16 295
2027	0	0	11 343	0	0	0	0	1 419	6 309	16 234

Typfall 2: Den genomsnittliga kvinnan

Tabell 2A Genomsnittliga kvinnans inkomster, löpande priser

År	TP	IP	GP	IPT	PP	TJP	IPS	Skatt	BT	Disp
2015	3 571	6 831	0	0	380	2 714	320	3 575	1 780	12 021
2016	3 721	7 118	0	0	389	2 702	318	2 790	1 655	13 113
2017	3 823	7 314	0	0	415	2 732	322	2 893	1 602	13 315
2018	3 861	7 387	0	0	454	2 775	327	2 690	1 698	13 812
2019	3 917	7 493	0	0	426	2 836	334	2 683	1 746	14 069
2020	4 000	7 653	0	0	536	2 885	340	2 782	1 686	14 318
2021	4 022	7 695	0	200	561	2 903	342	2 858	1 735	14 599
2022	4 122	7 885	204	600	712	2 946	347	2 961	2 306	16 161
2023	4 244	8 118	1 222	600	824	3 202	377	3 310	2 687	17 963
2024	4 286	8 198	1 868	600	848	3 495	412	3 406	2 766	19 066
2025	4 349	8 319	1 992	600	885	3 586	422	3 476	2 750	19 427
2026	4 456	8 524	1 930	600	938	3 629	427	3 548	2 718	19 674
2027	4 557	8 717	1 937	600	996	3 696	435	3 629	2 700	20 009

Tabell 2B Genomsnittliga kvinnans inkomster, i 2023 års priser

År	TP	IP	GP	IPT	PP	TJP	IPS	Skatt	BT	Disp
2015	4 601	8 801	0	0	490	3 497	412	4 606	2 293	15 487
2016	4 747	9 081	0	0	496	3 447	406	3 559	2 112	16 730
2017	4 791	9 167	0	0	520	3 424	404	3 626	2 008	16 687
2018	4 746	9 081	0	0	558	3 411	402	3 307	2 087	16 978
2019	4 731	9 050	0	0	514	3 425	403	3 240	2 109	16 992
2020	4 807	9 197	0	0	644	3 467	409	3 343	2 026	17 207
2021	4 731	9 052	0	235	660	3 415	402	3 362	2 040	17 173
2022	4 474	8 559	221	651	773	3 198	377	3 214	2 503	17 542
2023	4 244	8 118	1 222	600	824	3 202	377	3 310	2 687	17 963
2024	4 166	7 969	1 816	583	824	3 397	401	3 311	2 688	18 534
2025	4 177	7 990	1 913	576	850	3 444	405	3 339	2 642	18 659
2026	4 204	8 041	1 821	566	885	3 424	403	3 347	2 564	18 560
2027	4 212	8 057	1 790	555	921	3 416	402	3 354	2 496	18 495

Typfall 3: Den genomsnittliga mannen

Tabell 3A Genomsnittliga mannens inkomster, löpande priser

År	TP	IP	GP	IPT	PP	TJP	IPS	Skatt	BT	Disp
2015	4 229	7 976	0	0	423	3 395	819	4 644	335	12 533
2016	4 406	8 311	0	0	433	3 380	815	3 884	175	13 635
2017	4 528	8 540	0	0	462	3 418	824	4 012	88	13 847
2018	4 572	8 625	0	0	506	3 472	837	3 704	163	14 471
2019	4 638	8 749	0	0	475	3 548	856	3 714	187	14 739
2020	4 737	8 935	0	0	598	3 609	870	3 772	0	14 977
2021	4 763	8 984	0	108	625	3 632	876	3 803	0	15 185
2022	4 881	9 207	0	375	794	3 685	889	3 826	438	16 443
2023	5 025	9 479	92	425	919	4 005	966	3 976	1 250	18 184
2024	5 075	9 572	726	475	945	4 372	1 055	4 100	1 249	19 368
2025	5 150	9 714	833	525	987	4 486	1 082	4 201	1 198	19 774
2026	5 276	9 953	744	575	1 047	4 539	1 095	4 303	1 137	20 062
2027	5 396	10 178	724	600	1 110	4 623	1 115	4 408	1 086	20 424

Tabell 3B Genomsnittliga mannens inkomster, i 2023 års priser

År	TP	IP	GP	IPT	PP	TJP	IPS	Skatt	BT	Disp
2015	5 448	10 276	0	0	545	4 374	1 055	5 983	431	16 147
2016	5 621	10 603	0	0	552	4 312	1 040	4 955	223	17 396
2017	5 675	10 703	0	0	579	4 284	1 033	5 029	110	17 355
2018	5 620	10 603	0	0	622	4 268	1 029	4 554	201	17 789
2019	5 602	10 567	0	0	574	4 285	1 034	4 486	226	17 801
2020	5 693	10 738	0	0	719	4 337	1 046	4 533	0	17 999
2021	5 603	10 568	0	127	735	4 272	1 030	4 474	0	17 863
2022	5 298	9 994	0	407	862	4 000	965	4 153	476	17 849
2023	5 025	9 479	92	425	919	4 005	966	3 976	1 250	18 184
2024	4 933	9 305	706	462	919	4 250	1 026	3 986	1 214	18 828
2025	4 946	9 330	800	504	948	4 309	1 039	4 035	1 151	18 992
2026	4 977	9 389	702	542	988	4 282	1 033	4 060	1 072	18 926
2027	4 988	9 408	669	555	1 026	4 273	1 031	4 074	1 003	18 878

Typfall 4: Pensionären med relativt hög inkomst

Tabell 4A Pensionär med relativt goda inkomster, löpande priser

År	TP	IP	GP	IPT	PP	TJP	IPS	Skatt	BT	Disp
2015	5 051	9 913	0	0	661	6 809	1 301	7 067	0	16 668
2016	5 262	10 329	0	0	677	6 778	1 295	6 340	0	18 001
2017	5 408	10 614	0	0	723	6 855	1 310	6 520	0	18 390
2018	5 461	10 719	0	0	791	6 962	1 330	6 400	0	18 863
2019	5 540	10 874	0	0	742	7 115	1 359	6 226	0	19 404
2020	5 658	11 105	0	0	934	7 237	1 383	6 061	0	20 256
2021	5 689	11 166	0	0	977	7 283	1 392	5 917	0	20 590
2022	5 830	11 442	0	0	1 241	7 390	1 412	5 951	0	21 364
2023	6 002	11 780	0	0	1 436	8 033	1 535	6 209	0	22 577
2024	6 061	11 896	0	0	1 478	8 767	1 675	6 191	0	23 686
2025	6 151	12 072	0	0	1 543	8 997	1 719	6 302	0	24 180
2026	6 302	12 369	0	0	1 636	9 104	1 739	6 467	0	24 683
2027	6 445	12 649	0	0	1 735	9 272	1 772	6 628	0	25 245

Tabell 4B Pensionär med relativt goda inkomster, i 2023 års priser

År	TP	IP	GP	IPT	PP	TJP	IPS	Skatt	BT	Disp
2015	6 507	12 771	0	0	852	8 772	1 676	9 105	0	21 474
2016	6 713	13 178	0	0	864	8 647	1 652	8 088	0	22 966
2017	6 778	13 303	0	0	906	8 591	1 642	8 172	0	23 048
2018	6 713	13 177	0	0	972	8 558	1 635	7 867	0	23 188
2019	6 691	13 133	0	0	896	8 593	1 641	7 519	0	23 435
2020	6 800	13 346	0	0	1 122	8 697	1 662	7 284	0	24 343
2021	6 692	13 135	0	0	1 149	8 567	1 637	6 960	0	24 221
2022	6 328	12 420	0	0	1 347	8 022	1 533	6 460	0	23 190
2023	6 002	11 780	0	0	1 436	8 033	1 535	6 209	0	22 577
2024	5 892	11 564	0	0	1 437	8 522	1 628	6 018	0	23 025
2025	5 908	11 595	0	0	1 482	8 641	1 651	6 053	0	23 223
2026	5 945	11 669	0	0	1 543	8 589	1 641	6 100	0	23 286
2027	5 957	11 692	0	0	1 604	8 570	1 638	6 126	0	23 335

Typfall 5a: Det sammanboende paret - make 1

Tabell 5A Samboende och make 1:s inkomster, löpande priser

År	TP	IP	GP	IPT	PP	TJP	IPS	Skatt	BT	Disp
2015	3 791	7 991	0	0	256	5 425	0	4 860	0	12 603
2016	3 950	8 326	0	0	262	5 400	0	4 093	0	13 845
2017	4 059	8 555	0	0	280	5 461	0	4 218	0	14 137
2018	4 100	8 640	0	0	306	5 547	0	3 921	0	14 672
2019	4 159	8 765	0	0	288	5 669	0	3 940	0	14 941
2020	4 247	8 951	0	0	362	5 766	0	3 952	0	15 374
2021	4 270	9 001	0	142	379	5 803	0	3 972	0	15 622
2022	4 376	9 223	0	475	481	5 888	0	3 998	0	16 445
2023	4 505	9 496	0	525	556	6 400	0	4 135	0	17 347
2024	4 550	9 589	168	575	573	6 985	0	4 157	0	18 283
2025	4 617	9 731	258	600	598	7 168	0	4 252	0	18 720
2026	4 730	9 970	165	600	634	7 253	0	4 336	0	19 016
2027	4 837	10 196	136	600	673	7 387	0	4 430	0	19 399

Tabell 5B Samboende och make 1:s inkomster, i 2023 års priser

År	TP	IP	GP	IPT	PP	TJP	IPS	Skatt	BT	Disp
2015	4 884	10 295	0	0	330	6 989	0	6 261	0	16 237
2016	5 039	10 622	0	0	334	6 889	0	5 222	0	17 664
2017	5 087	10 722	0	0	351	6 844	0	5 287	0	17 717
2018	5 040	10 621	0	0	376	6 819	0	4 820	0	18 036
2019	5 023	10 586	0	0	348	6 847	0	4 759	0	18 045
2020	5 104	10 757	0	0	435	6 929	0	4 750	0	18 476
2021	5 023	10 588	0	167	446	6 826	0	4 673	0	18 377
2022	4 750	10 011	0	516	522	6 391	0	4 340	0	17 850
2023	4 505	9 496	0	525	556	6 400	0	4 135	0	17 347
2024	4 423	9 321	163	559	557	6 790	0	4 041	0	17 773
2025	4 434	9 346	248	576	574	6 885	0	4 084	0	17 979
2026	4 462	9 405	156	566	598	6 842	0	4 090	0	17 940
2027	4 471	9 424	126	555	622	6 828	0	4 094	0	17 931

Typfall 5b: Det sammanboende paret - make 2

Tabell 6A Samboende och make 2:s inkomster, löpande priser

År	TP	IP	GP	IPT	PP	TJP	IPS	Skatt	BT	Disp
2015	7 064	4 837	0	0	104	556	2 166	3 897	0	10 830
2016	7 360	5 039	0	0	106	553	2 156	3 132	0	12 082
2017	7 563	5 178	0	0	114	559	2 181	3 244	0	12 351
2018	7 638	5 230	0	0	124	568	2 215	2 968	0	12 807
2019	7 748	5 305	0	0	117	581	2 263	2 976	0	13 038
2020	7 913	5 418	0	0	147	591	2 302	3 059	0	13 312
2021	7 956	5 448	0	175	154	594	2 317	3 127	0	13 517
2022	8 153	5 582	0	525	195	603	2 351	3 136	0	14 273
2023	8 394	5 747	0	575	226	655	2 555	3 186	0	14 966
2024	8 477	5 804	384	600	232	715	2 789	3 212	0	15 789
2025	8 602	5 889	478	600	242	734	2 862	3 267	0	16 140
2026	8 813	6 034	390	600	257	743	2 896	3 334	0	16 399
2027	9 013	6 171	365	600	273	757	2 950	3 406	0	16 722

Tabell 6B Samboende och make 2:s inkomster, i 2023 års priser

År	TP	IP	GP	IPT	PP	TJP	IPS	Skatt	BT	Disp
2015	9 101	6 232	0	0	134	716	2 791	5 021	0	13 952
2016	9 390	6 429	0	0	135	706	2 751	3 996	0	15 414
2017	9 479	6 490	0	0	143	701	2 733	4 066	0	15 479
2018	9 389	6 429	0	0	152	698	2 723	3 649	0	15 743
2019	9 358	6 407	0	0	141	702	2 733	3 594	0	15 747
2020	9 510	6 511	0	0	177	710	2 766	3 676	0	15 998
2021	9 359	6 409	0	206	181	699	2 726	3 679	0	15 900
2022	8 850	6 059	0	570	212	655	2 552	3 404	0	15 493
2023	8 394	5 747	0	575	226	655	2 555	3 185	0	14 966
2024	8 240	5 642	373	583	226	695	2 711	3 122	0	15 349
2025	8 262	5 656	459	576	232	705	2 749	3 138	0	15 501
2026	8 314	5 692	368	566	242	701	2 732	3 145	0	15 470
2027	8 331	5 704	337	555	252	700	2 727	3 149	0	15 457

Fotnoter

1. Det framräknade fribeloppet i reduceringsinkomsten beräknas utifrån prisbasbeloppet men i övrigt är såväl gränserna för bostadskostnaden som för inkomsterna satta i nominella belopp enligt 102 kap. Socialförsäkringsbalken (2010:110).
2. Regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende Pensionsmyndigheten (S2023/04813), "Uppgifter om typfallsmått i enlighet med redovisningen föregående år. Redovisningen ska göras i löpande priser samt i dagens priser (redovisas senast den 25 april).
3. Medianvärdet för typfall 2 och 3 är definierat som medelvärdet i den 45:e–55:e percentilen, det vill säga medelvärdet för mediangruppen
4. Inkomsterna avser senast kända taxeringsuppgifter (2022).
5. Se till exempel bilaga 3 till Pensionsmyndighetens rapport 4 i vägvalsserien "Ett nytt pensionssystem" för redogörelse om ekonomisk standard
6. Ett bättre mått på den allmänna inkomstutvecklingen i samhället är BNI per capita, bruttonationalinkomsten, som mer ser till de inkomster som tillfaller personerna inom landet. BNP, bruttonationalprodukten ingår även inkomsterna till och från utlandet. Konjunkturinstitutet redovisar ingen prognos för BNI per capita. BNP och BNI sammanfaller dock väl, där skillnaden enbart är nettot av bytesbalansen.
7. Percentil avser 100 delar, pensionen före skatt är sorterade i stigande ordning och t.ex. den 45:e percentilen innebär att det är den 45:e högsta inkomsten där 45 procent har en lägre inkomst och 55 procent har en högre inkomst.

8. Avdragsrätt för privat pensionssparande i IPS eller pensionsförsäkring är fortsatt möjligt för dem som inte har pensionsrätt i anställning
9. Tjänstepensionen antas ha livsvarig utbetalningstid